

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2018-002506

Onderwerp

Evaluatie Goirle aan de Slag 2017

Datum voorstel   **Datum raadsvergadering**

25 juni 2018   28 augustus 2018

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. Kennis te nemen van de resultaten uit de evaluatie Goirle aan de Slag.
2. Het programma te continueren in afstemming met werkgeversservicepunt Werkhart.
3. De doelstellingen van het programma bij te stellen en o.a. uit te drukken in plaatsingen.
4. Één formatieplaats te blijven dekken uit de tijdelijke middelen voor opvang van statushouders en hiertoe € 75.000,00 te reserveren uit het budget opvang statushouders.

Inleiding

Onder de titel "Goirle aan de Slag" voert de gemeente Goirle op grond van de Participatiewet een re-integratiebeleid. Op 11 april 2017 heeft de Raad kennis genomen van het gevoerde beleid in 2016. De Raad heeft toen ook ingestemd met aanpassing van het beleid, een aantal voorgenomen activiteiten en daarvoor ook extra middelen beschikbaar gesteld. Bedoeling van de evaluatie is om in beeld te brengen of de genomen maatregelen ook effect hebben. Dat blijkt zo te zijn. We continueren het programma en daarvoor vragen we om de extra inzet te continueren.

Argumenten

1.1 De geformuleerde resultaten zijn behaald

Uit het bijgevoegde rapport blijkt dat de geformuleerde resultaten zijn behaald en de voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd.

Doelstelling 1:

75% van de kandidaten Goirle aan de Slag is minder bijstandsafhankelijk geworden.

Resultaat

Deze doelstelling is exact behaald. Voor 49 personen loopt het traject nog.

Doelstelling 2:

90% van de kandidaten Goirle aan de Slag is geactiveerd (betaalde baan, werkervaringsplaats, Social Return On Investment- plek, arbeidsmatige dagbesteding of vrijwilligerswerk

Resultaat

37 van de 37, dus 100%, personen voor wie doeltrede 4 bepaald is hebben deze ook behaald of een hogere trede. Daarmee is de doelstelling behaald. Voor 31 personen loopt het traject nog.

Ambtelijke bijstand: Niek Hendriks

Zaaknummer 2018-002506

Agendapunt:

Doelstelling 3:

De Participatiewet (en enkele daarop gebaseerde wetten) uit te voeren binnen de budgettaire kaders van het Rijk.

Resultaat

Op het budget van het Rijk voor betalingen van de uitkeringen over 2017 is een overschot gerealiseerd van € 18.393,00. Dit bedrag wordt in 2018 ingezet voor re-integratie.

2.1 Intensieve aanpak blijft nodig

De arbeidsmarkt is de afgelopen periode sterk aangetrokken. Iemand met een afgeronde opleiding en een goed CV vindt zijn weg wel. Maar er is nog steeds een groep met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt, die niet automatisch de weg vindt. In Goirle zijn dat nu ongeveer 350 personen, die we kennen via een gemeentelijke uitkering. Een deel zal naar verwachting geen betaalde baan meer vinden, maar kan mogelijk nog wel op een ander manier een bijdrage leveren aan de samenleving, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Een ander deel wil en kan nog graag wel een betaalde baan. Denk aan mensen met een arbeidsbeperking, met sociale problemen, vroegtijdig schoolverlaters, statushouders etc. Bij gebrek aan betaalde arbeid doen die mensen (meestal) een (tijdelijk) beroep op een uitkering bij de gemeente. Vanuit sociaal en financieel opzicht blijft het noodzakelijk om ook met deze mensen op zoek te gaan om hun dromen te verwezenlijken. Die kansen willen we blijven bieden. Daarvoor is niet alleen afstemming nodig met die personen, maar moet ook geïnvesteerd worden in de relatie met werkgevers, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen.

2.2 Continuering van extra aandacht voor statushouders is noodzakelijk

In 2017 zijn we gestart met extra aandacht te bieden aan statushouders. Dat is een relatief grote groep in ons uitkeringsbestand. Binnen die groep zijn er absoluut veel mensen met potentie. Om die potentie tot zijn recht te laten komen is extra investering nodig. We doen dat o.a. door individuele begeleiding te bieden door twee klantmanagers en door extra begeleidingstrajecten in te kopen. Plaatsing op een baan binnen een jaar blijkt soms mogelijk, maar meestal niet reëel. Er is vaak (veel) meer tijd nodig om iemand arbeidsfit te krijgen. Een investering die zich overigens na doorstroming naar een baan wel terugverdient door besparing op de uitkeringen. We willen daarbij wel zelf de vinger aan de pols houden op het gebied van bijvoorbeeld voortgang inburgering, aanvullende scholing, afspraken. Kortom de regie willen we zelf blijven voeren.

2.3 Het rijk verwacht een actief beleid

De gemeente ontvangt voor de financiering van de uitkeringen een budget van het Rijk. Een overschot op dat budget (zoals in 2017 gerealiseerd is) komt ten gunste van de gemeente. Een tekort tot 10% van het budget komt ten laste van de gemeente. Een hoger tekort kan de gemeente bij het Rijk claimen. Dan moet wel aangetoond worden dat er, met instemming van de gemeenteraad, een actief re-integratiebeleid gevoerd is.

2.4 Regionale samenwerking is nodig en gaat steeds beter

In de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen is geregeld hoe de structuur met betrekking tot de uitvoering van taken inzake de arbeidsvoorziening en de sociale verzekeringswetten is vormgegeven. De gemeenten, UWV en sociale werkvoorzieningen voeren samen een aantal wettelijke taken uit voor werkgevers en werknemers, deze taken zijn bijvoorbeeld:

Agendapunt:

- vormgeving arbeidsmarktregio's;
- advisering over kansen op werk;
- informatie en advies over arbeidsmarkt;
- één landelijk bestand van werkzoekenden;
- één landelijk overzicht van vacatures;
- één publieke ingang voor werkgevers in de arbeidsmarktregio's.

In onze regio Midden-Brabant is het werkgeversservicepunt Werkhart ingericht voor gezamenlijke bediening van werkgevers en werkzoekenden. Lokale aanpak en toegang tot de dienstverlening voor werkgevers en werkzoekenden is hierbij gewaarborgd. Het arbeidsfit maken van werkzoekenden blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente.

3.1 We willen doelstellingen per kalenderjaar

In 2017 is als doelstelling geformuleerd:

1. 75% van de kandidaten Goirle aan de Slag is minder bijstandsafhankelijk geworden.
2. 90% van de kandidaten Goirle aan de Slag is geactiveerd (betaalde baan, werkervaringsplaats, Social Return On Investment- plek, arbeidsmatige dagbesteding of vrijwilligerswerk.
3. de Participatiewet (en enkele daarop gebaseerde wetten) uit te voeren binnen de budgettaire kaders van het Rijk.

Bij de eerste twee doelstellingen geldt dat er steeds in- en uitstroom is van kandidaten en er dus geen koppeling aan een kalenderjaar is. Dat maakt de meting nodeloos ingewikkeld, zo niet bijna onmogelijk. De derde doelstelling is heel duidelijk gekoppeld aan het budget van het Rijk dat voor een kalenderjaar wordt toegekend.

3.2 Doelstellingen moeten meetbaar zijn

Vanuit het idee "iedereen doet naar vermogen mee" is een doelstelling uitgedrukt in "plaatsingen" veel duidelijker, dan het "geactiveerd zijn, uitgedrukt in stappen op de participatieladder". Met "plaatsingen" bedoelen we een plaatsing op een betaalde baan of scholing. Wij stellen voor om voor het kalenderjaar 2019 de volgende doelstellingen te formuleren:

- 80 Plaatsingen op werk (deeltijd of voltijds, baanafspraken tellen hier in mee);
- 20 Plaatsingen op onbetaalde arbeid (stage, proefplaatsing, werkervaringsplaats);
- Jongeren tot 27 jaar die in de uitkering komen zitten binnen 4 maanden op betaald of onbetaald werk, scholing of begeleidingstraject richting werk of scholing of zorgtraject
- Taakstelling beschut werken is per ultimo van het jaar volledig ingevuld;
- Taakstelling instroom Tijdelijke Participatiebanen bij de Diamantgroep is per ultimo van het jaar volledig ingevuld;
- 25 Plaatsingen op vrijwilligerswerk;
- de Participatiewet (en enkele daarop gebaseerde wetten) uit te voeren binnen de budgettaire kaders van het Rijk;
- we blijven ook monitoren op de behaalde trede op de participatieladder.

Vooruitlopend hierop toetsen we in 2018 of deze doelstelling realistisch en ambitieus genoeg is.

4.1. Verlenging van tijdelijke capaciteit met expertise is noodzakelijk

Het vaste team is vanaf medio 2016 aangevuld met iemand die gespecialiseerd is in het geven van

Agendapunt:

groepstrainingen en individuele coaching van mensen met specifieke belemmeringen richting werk. Vanaf 2017 hebben we ook één persoon extra ingezet om voldoende grip te houden en regie te kunnen voeren op de grote groep statushouders. Deze extra inzet is noodzakelijk om hetgeen in de steigers is gezet ook verder in ontwikkeling te kunnen nemen.

4.2 Er zijn nieuwe taken en doelgroepen bijgekomen

De instroom van uitkeringsgerechtigden neemt door de economische groei iets af maar de problematiek van de nieuwe instromers wordt steeds complexer. Maar dat niet alleen, want met de invoering van de Participatiewet is de gemeente ook uitvoerder geworden van nieuwe taken en verantwoordelijk voor nieuwe doelgroepen in het domein van werk en inkomen. Denk aan beschut werk, de wet banenafpraak en de jongeren met arbeidsbeperkingen die voorheen in de Wajong werden opgenomen. Voor personen die bij een werkgever geplaatst worden in het kader van de wet banenafpraak blijft de gemeente niet alleen verantwoordelijk om periodiek loonwaardemeting te laten uitvoeren, maar ook aanspreekpunt voor de werkgever. De begeleiding en aandacht voor uitkeringsgerechtigde en werkgever stopt niet met de plaatsing. Die nieuwe taken kunnen we niet met de reguliere formatie op hetzelfde niveau uit blijven voeren.

4.3 Beschikking over budget opvang statushouders is een bevoegdheid van de Raad

De extra middelen voor de opvang van statushouders zijn tijdelijk (door het Rijk aan gemeenten) toegekend tot en met 2017 (o.a. voor integratie) en voor een belangrijk deel gereserveerd voor komende kosten van integratie.

Er gaat relatief veel tijd zitten in begeleiding van statushouders. Op basis van de huidige inzichten is er in ieder geval tot en met 2019 nog voldoende ruimte om de kosten van extra inzet uit de middelen voor opvang statushouders te dekken. De inzet van het budget opvang statushouders betekent dat dit overgebleven budget ook overgeheveld moet worden naar 2019. Dit is een bevoegdheid van de Raad.

Kanttekeningen

2.1 Voor een deel van de uitkeringsgerechtigden is er weinig perspectief

Uit de evaluatie blijkt dat er voor ongeveer 70 klanten geen perspectief is op activering. Dat is ongeveer 20% van het bestand. Zij ontvangen wel noodzakelijke ondersteuning op grond van minimabeleid of bijv. Wmo-begeleiding. Uiteraard kunnen omstandigheden wijzigen en dan bieden we de noodzakelijke hulp. Maar het idee dat "iedereen naar vermogen meedoet" betekent ook dat er personen zijn die dat vermogen niet hebben.

4.1. Er is geen wettelijke verplichting om deze extra investering te doen

We zouden kunnen besluiten om de extra inzet te stoppen. Dit heeft effect op de kansen van uitkeringsgerechtigden en zal ook tot reactie leiden van organisaties waar we mee samen werken. Bij een tekort op het budget voor uitkeringen kan er een probleem ontstaan als er een beroep op het Rijk wordt gedaan.

4.2. Een risico zit er in

Op dit moment kunnen nog niet alle ontwikkelingen en de daarmee samenhangende uitgaven overzien worden. Er speelt veel op het gebied van opvang statushouders en ook op het gebied van re-integratie. Tegelijkertijd weten we op basis van de afgelopen jaren dat vaak (achteraf) de uitgaven mee blijken te vallen.

Agendapunt:

Financiën

In verband met de hoge instroom van vluchtelingen in de periode 2015-2017 hebben we van het Rijk extra middelen toegekend gekregen. Hieruit worden o.a. de kosten betaald van 1 formatieplaats tot en met 2018. Na aftrek van de verplichtingen 2018 (en zonder de laatste toevoeging die in de meicirculaire bekend wordt) is er een vrij besteedbaar bedrag van afgerond € 139.000,00.

Samenwerking

Zoals aangegeven werken we intensief samen in de regio Hart van Brabant in de dienstverlening aan werkgevers. Het idee daar achter is dat er één regionaal gezicht is naar werkgevers die vragen hebben aan de overheid op het gebied van personele vraagstukken. Ook wordt er op uitvoeringsniveau samengewerkt met de Werkgroep opvang statushouders.

Communicatie

Het evaluatieverslag is al besproken met de Participatieraad en de werkgroep opvang statushouders. Beiden kunnen zich vinden in het verslag. Benadrukt wordt dat continuering van de extra inzet voor statushouders noodzakelijk blijft.

Vervolg

Na besluitvorming door de Raad vindt verdere implementatie plaats.

Bijlagen

Evaluatie Goirle aan de Slag 2017

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester
Jolie Hasselman, secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 25 juni 2018

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de resultaten uit de evaluatie Goirle aan de Slag.
2. Het programma te continueren in afstemming met werkgeversservicepunt Werkhart.
3. De doelstellingen van het programma bij te stellen en o.a. uit te drukken in plaatsingen.
4. Één formatieplaats te blijven dekken uit de tijdelijke middelen voor opvang van statushouders en hiertoe € 75.000,00 te reserveren uit het budget opvang statushouders .

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 28 augustus 2018.

, de voorzitter

, de griffier